

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Sestanek sekretarjev in pravnikov podjetja Iskra

Obravnava o predlogu statuta ZP Iskra Kranj

V Iskrini tovarni avtoelektričnih izdelkov, Nova Gorica je bil 18. avgusta sestanek sekretarjev in pravnikov v ZP ISKRA KRANJ. Udeležba bila zelo dobra, saj sta bila odsotna, in to opravičeno, le predstavnika dveh organizacij ZP. Sestanek je vodil sekretar ZP ISKRA — tovariš Gantar.

Razprava o predlogu novega statuta ZP ISKRA je bila zelo živahna; navzoči so dali več konkretnih predlogov, ki se bodo obravnavali v ustreznih organih. Postavljena so bila tudi razna stališča na oblike neposrednega upravljanja, pristojnosti delavskega sveta ZP, na medsebojne odnose organov upravljanja in izvršilnih organov v ZP, pristojnosti strokovnih služb ZP, na število izvršilnih organov združenega podjetja, na odgovornost v združenem podjetju. Prav tako so bili podani določeni predlogi na del statuta, ki govori o notranjih, zlasti ekonomskih odnosih v združenem podjetju. Vse pripombe so bile registrirane in bodo posredovane v nadaljnjo obravnavo pristojnim organom.

Razprava je pokazala veliko zanimanje za obravnavo predloga novega statuta, kar je treba pozdraviti, saj je to temeljni, splošni akt združenega podjetja, ki naj po možnosti čimbolje poda našo notranjo organizacijo in regulira odnose v združenem podjetju. Treba je poudariti, da so v predlogih upoštevana tudi družbeno-politična stališča, izražena v resoluciji o družbeno-ekonomski problematiki združenega podjetja ISKRA, ki jo je v juliju sprejel politični aktiv ZP ISKRA.

V nadaljevanju je bilo dogovorjeno, da se proučijo sklepi in priporočila o nalogah družbene zaščite, ki so bili objavljeni v Uradnem listu SRS št. 25 z dne 15. 7. 1970, in se bo na naslednjem sestanku sekretarjev in pravnikov ZP dogovorilo, kako naj se, zlasti priporočila, o nalogah s področja družbene samozaščite konkretizirajo v splošnih aktih naših delovnih organizacij. Tov. Gantar je poudaril pomen in važnost teh sklepov in priporočil o nalogah s področja

družbene zaščite, saj družbena zaščita predstavlja važen del v poslovanju naših delovnih organizacij.

Razgovor je potekal tudi o pripravah na II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije. Umestno bi bilo, da se vsi delegati, ki so izvoljeni v organizacijah ZP ISKRA, sestanejo in pogovorijo o pripravah na ta kongres. Poleg tega so bili tudi predstavniki organizacij ZP seznanjeni, da se bodo tri teme, ki so pripravljene od strani koordinacijskega odbora za pripravo II. kongresa samoupravljalcev, obravnavale tudi v predkongresni razpravi za okroglo mizo v ISKRI. Ustrezni predstavniki organizacij ZP bodo pravočasno obveščeni o teh razgovorih.

Sekretarji in pravniki so bili od strani tov. Igorja Slavca, v. d. direktorja organizacijsko-kadrovskega področja seznanjeni s problematiko štipendiranja v ZP ISKRA, zlasti, da je treba ukreniti vse potrebno, da organizacije ZP podelijo čim več štipendij. Govorilo se je tudi o drugih kadrovskih zadevah. Vsi navzoči so sestanek ocenili za zelo koristen, saj so si na tem sestanku lahko izmenjali različna mnenja in jih v demokratični razpravi raziščevali.

P. G.

»Avtomatika« Ljubljana - Pržan

Rezultati dela v prvem polletju

Značilno za poslovanje tovarne v prvem polletju so težave, ne le znotraj tovarne, temveč predvsem zaradi zunanjih vplivov.

UGOTAVLJANJE IN DELITEV DOHODKA

Pomanjkanje repromateriala je oviralo proizvodnjo tako, da je polletni plan realiziran v višini 76 %. Na tako nizko realizacijo je vplivalo tudi pomanjkanje delovne sile, ki je zaskrbljujoča ne samo v proizvodnji, temveč tudi v drugih službah v tovarni.

Kronično pomanjkanje finančnih sredstev nam ni dovoljevalo, da bi zadostili vsem svojim obveznostim, predvsem ne pri odplačilu kratkoročnih izvoznih kreditov. Ta situacija je bila poslab-

šana s premajhnim izvozom v prvem polletju. Pomanjkanje deviznih sredstev za uvozne repromaterial je bila največja ovira pri izpolnitvi plana.

Edina svetla točka v tej situaciji je bila prodaja, ki je uspela odprodati vse zaloge gotovih izdelkov in uslug, tako da v skladišču gotovih izdelkov skoraj ni bilo.

Pri analizi dohodka in delitvi ugotavljamo, da celotni dohodek ni dosežen v predvideni višini zaradi že omenjenih težav, ki so negativno vplivale na močnejše angažiranje vseh faktorjev v

V torek, 25. avgusta je obiskal ZP ISKRA Kranj g. Hans Koschnik, župan in predsednik senata mesta Bremen v Zahodni Nemčiji, ter se s predstavniki našega podjetja razgovarjal o poslovnih odnosih med našim podjetjem in podjetji iz Zahodne Nemčije. Pred razgovorom si je z velikim zanimanjem ogledal proizvodne oddelke kranjske tovarne

ELEKTROMECHANIKA — KRANJ

9. septembra 1950 je delovni kolektiv ISKRA v Kranju prevzel tovarno v svoje upravljanje

NA PROSLAVI OB 20. OBLETNICI DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA BO GOVORIL PREDSEDNIK IS SLOVENIJE — TOV. STANE KAVČIČ

Svečana proslava, ki bo združena tudi s počastitvijo jubilarov 20-letnega dela, bo v petek, 11. septembra 1970, kjer bodo v programu sodelovali: dramski umetnik tov. Stane Sever, Mladinski pevski zbor gimnazije iz Kranja in Pihalni orkester mesta Kranja.

Leto naše leto pomeni za delavsko upravljanje — jubilejno leto. Jugoslovanski proizvajalci so leta 1950 prvi v zgodovini prevzeli upravljanje v svoje roke, s čimer so prevzeli veliko družbeno vlogo in odgovornost. Ko po dvajsetih letih gledamo na prehojeno pot, lahko trdimo, da ima delavsko upravljanje velike zasluge za vsestranski napredek v naši domovini.

V kranjski Iskri so volili prvi delavski svet 24. januarja 1950, ki pa je imel le posvetovalni značaj oz. je

predstavljal pripravo in šolo za poznejše delovanje. Temeljni zakon o gospodarstvu v državnih gospodarskih pod-

jetjih po delovnih kolektivih, ki ga je Zvezna ljudska skupščina predpisala 5. julija 1950, je dokončno uzakonil organe delavskega upravljanja. V kranjski Iskri so dobili prvi delavski svet in upravni odbor 9. septembra 1950, ki sta bila voljena po določitih omenjenega zakona.

Z dnevom prevzema tovarne v upravljanje prek samoupravnih organov (9. 9. 1950), se začelja novo obdobje življenja in dela, obdobje nenehnega stremeljenja za napredkom. Ko se danes poglabljamo na prehojeno pot v teh dvajsetih letih delavskega samoupravljanja, se lahko s ponosom ozremo na opravljeno delo in dosežene uspehe. Tovarna s 1755 zaposlenimi v letu 1950 in bruto proizvodnjo v vrednosti 968 milijonov S din, je kljub mnogim problemom in težavam dvignila proizvodnjo v dvajsetih letih na zavidljivo višino 33 milijard S din ob 5.000 zaposlenih.

Ena največjih in vsekakor najpomembnejših odločitev organov upravljanja pa je bil vsekakor sklep o novih obratih v Novi Gorici, Otočah in Novem mestu, ki so danes samostojne in dobro idoče tovarne v združenem podjetju Iskra. Z združitvijo v enotno podjetje (1960), so stopile pred organe upravljanja nove naloge, pa tudi novi problemi. Zadnji so po nekaj letih dovedli do nekaterih organizacijskih sprememb, tako v tovarni, kot tudi v podjetju. Končni rezultat je

tovarni. Pozitivno pri tem je le dejstvo, da so stroški pri tako slabi realizaciji plana proizvodnje ostali v proporcionalnih mejah, tako da večjih odstopanj skoraj ni bilo.

Ce vzamemo celotni dohodek kot 100, so se ostali elementi gibali takole:

	% Plan.	% Real.
Celotni dohodek	100	100
Porabljena sredstva	77	74
Dohodek	23	26
Osební dohodki	16	17
Ostane dohodka	3	6

Podatki kažejo, da imamo dovolj rezerv, ki bi dale več (Dalje na 6. strani)

(Dalje na 2. strani)

ORA »SAVA 69« spet aktualna

Pri organizaciji in udeležbi v delovni brigadi »Bratstvo-enotnost«, ki povezuje mladino podjetij elektronske in elektroindustrije Jugoslavije — ima ZP ISKRA pomemben delež.

V četrtek, 27. 8. 1970, je bila v Mestni skupščini Zagreb manjša slovesnost. Z ukazom predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije so bila podeljena visoka odlikovanja: RED DELA S SREBRNIM VENCEM 12 mladinskim delovnim brigadam zvezne delovne akcije »SAVA 69« v Zagrebu. Odlikovanja so bila podeljena za zasluge in dosežene uspehe pri pomembnem delu za socialistično izgradnjo domovine.

Odlikovane so bile naslednje mladinske delovne brigade: »Bratstvo — enotnost« elektronskih industrij Jugoslavije, »Dana Pavlović« Beograd, »Vladimir Despot« Knin, »Djuro Djaković« Slavonski Brod, »Nonča Kamišova« Titov Veles, »Rade Končar« Karlovac, »Razija Omanović« Sarajev, »Tanja

Peško« Mostar, »Alfons Sarha Maribor« Titovi dječaci« Prizren, »Treći maj« Rijeka in »Vladimir Vitasović« Zagreb.

Odlikovanja je predstavnikom brigad izročil podpredsednik Mestne skupščine Zagreb, Ratko Karlović.

Mladi elektroničarji Jugoslavije že tri leta zapored organizirajo mladinsko delovno brigado »Bratstvo — enotnost« sestavljeno iz mladincev podjetij elektronske in elektroindustrije Jugoslavije. Pri organizaciji in udeležbi v tej brigadi ima ZP Iskra vselej pomemben delež. Tako je v odlikovani brigadi lansko leto sodelovalo 14 brigadirjev iz Iskre. Brigada kot celota je dosegala izredno lepe delovne uspehe, kar priča tudi podeljeno odlikovanje, osvojila trakt »7 sekretarjev SKOJ« in bila v naselju zgled bratstva

in enotnosti jugoslovanskih narodov. Pri tem je treba ponovno poudariti, da so prav mladinci iz Iskre bili najboljši brigadirji v brigadi, za kar so bili večkrat pohvaljeni, dobili udarniške značke, nekateri od njih pa tudi praktična darila, ki so jih prav v ta namen prispevale v brigadi sodelujoče tovarne.

Ob visokem priznanju, s katerim jih je odlikoval predsednik Tito, vsem udeležencem brigade iskreno čestitamo.

(Iz drugih časopisov)

Največje težave so mimo

GOSPODARJENJE V ISKRINI TOVARNI POLPREVODNIKOV TRBOVLJE

Kolektiv podjetja se je lani v tem času znašel v težavah, ki so ogrozile njegovo gospodarjenje in povzročile celo manjšo poslovno izgubo. Najbolj prizadet je bil zaradi tega, ker je bil njegov dotedanji proizvodni program, vsaj deloma, meustrezen, nazovala pa je tudi prodaja na domačem in tujem trgu. Kolektiv je ob sodelovanju z matičnim podjetjem v Kranju in njegovo prodajno službo Iskra-Commerce v Ljubljani izdelal sanacijski program, ki ga zdaj pospešeno izvajajo in vse kaže, da so največje težave mimo, čeprav v podjetju dobro vedo da jih čakajo še precejšnje preizkušnje.

Za Iskrino tovarno polprevodnikov v Trbovljah je domači trg premajhen, zato so razumljiva njihova prizadevanja za širše uveljavljanje v mednarodni delitvi dela in sicer na osnovi poslovnotehničnega sodelovanja z nekaterimi večjimi sorodnimi podjetji v zahodni Evropi in ZDA. Vodstvu podjetja je še uspelo navezati širše sodelovanje z nekaterimi ustreznimi partnerji v tujini. Pred kratkim so sklenili pogodbo z nekim podjetjem v Nemški demokratični republiki za prodajo tiristorjev v vrednosti okrog 200.000 dolarjev. Gre za nov izdelek Iskrine tovarne polprevodnikov, po licenci »General Electric« iz

ZDA. Tiristorji so uporabljivi v električni industriji, vgrajujejo jih v motorje gospodinjskih in drugih strojev. Vse kaže, da bodo tega blaga izvažali še znatno več, pa ne samo v Nemško demokratično republiko. Tovarna polprevodnikov se je namreč pri prodaji svojih izdelkov širše povezala s prodajno službo Iskra-Commerce v Ljubljani, ki prav zdaj išče nove kupce za tiristorje.

V tem trboveljskem podjetju se spet pripravljajo na izvoz v Veliko Britanijo. Gre za prodajo diod, ki jih vgrajujejo v televizijske sprejemnike. Nadalje so povečali obseg prodaje nekaterih vrst blaga na Madžarsko in Poljsko, sklenili pogodbo z zahodnonemškimi podjetjem Hermann. Zanj bodo izdelovali električne mostičke. Za zdaj jim bodo prodali tega

blaga v vrednosti 15.000 dolarjev, prihodnje leto pa precej več. V ZDA so poslali prvo pošiljko visokonapetostnih diod.

Če bo kakovost tega blaga ustrezala, bodo izvozili še najmanj 90.000 kosov. Do konca leta bodo prodali v tujino za več kot 800.000 dolarjev blaga.

V podjetju so imeli lani in nekaj mesecev letos samo 80-odstotne osebne dohodke. Tega sedaj ni več, celo nagrajevali so in stimulirali strokovnjake. Ob polletju je bil povprečni osebni dohodek zaposlenega približno 1000 dinarjev, avgusta pa bo znašal že 1250 dinarjev. Za letos so planirali proizvodnjo v skupni vrednosti 27 milijonov dinarjev. Do konca julija pa so izdelali za približno 18 milijonov dinarjev blaga.

»Delo«

9. septembra 1950 je delovni kolektiv »ISKRA« v Kranju prevzel tovarno v svoje upravljanje

(Nadaljevanje s 1. strani) vsekakor zadnja struktura podjetja Iskra, ki je od leta 1966 združeno podjetje. Taka organizacijska oblika podjetja omogoča v večji meri

sproščenje iniciative enot združenega podjetja in krepitev samoupravnosti, hkrati pa so se bistveno povečale pristojnosti, naloge in odgovornost organov upravljanja.

Dosedanji predsedniki samoupravnih organov:

Mandatna doba	Predsedniki DS	Predsedniki UO
1950—52	BECAN Ivan	LAMPIC Janko
1952—53	NOVLJAN Julij	BRUNSKOLE Franjo
1953—54	DOVJAK Tone	BRUNSKOLE Franjo
1954—56	RAJGELJ Alojz	SELJAK Anton
1956—57	SELJAK Anton	KRYSTUFEK Pavel
1957—58	SELJAK Anton	BENČIĆ Jože
1958—59	MIHALIĆ Stane	VEHOVEC Jaka
1959—60	MIHALIĆ Stane	SARABON Vinko
1960—61	NOVLJAN Julij	SODIN Vlado
1961—62	FENDE Jože	BREZAR Jamez
1962—63	ALES Danilo	GORJANC Janez
1963—64	ALES Danilo	TRONKAR Avrelj
1964—65	OMAHEN Ciril	TRONKAR Avrelj
1965—66	GREGORAC Polde	KLEMENČIĆ Franc
1966—67	SARABON Vinko	LAVRIĆ Ivo
1967—68	SARABON Vinko	PLANINSEK Vili
1968—69	ZUPAN Vinko	KOBAL Peter
1969—70	ZUPAN Vinko	SEKNE Emil
1970	PETERNELJ Henrik	KLEMENČIĆ Franc

V teh dvajsetih letih je predsedovalo samoupravnim organom 29 članov kolektiva, skoraj vsak sedmi član kolektiva pa je deloval v samoupravnih organih. Vsi so se po svojih močeh in znanju trudili biti dobri proizvajalci in upravljalci. To je »šola upravljanja«, ki daje osnove in čut za gospodarjenje ter

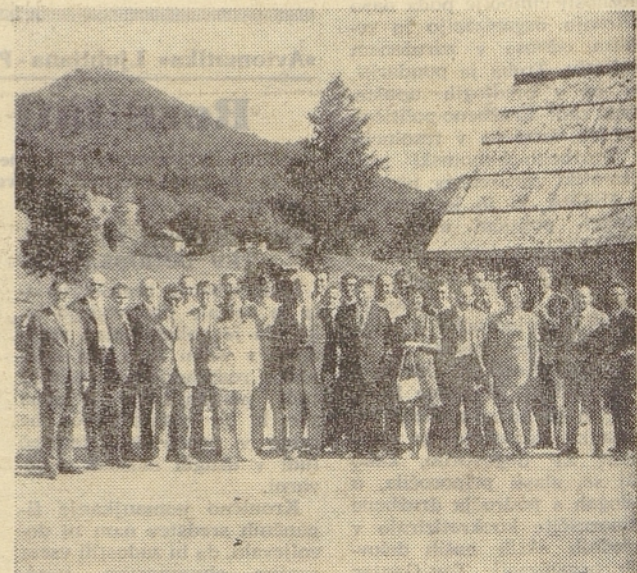
zaupanje v lastne sile.

Kdo bi mogel prešteti vse težave, ki so se porajale iz leta v leto, iz dneva v dan. Dames je lažje kot pred dvajsetimi leti, takrat se je orala ledina, stalna težnja po napredku pa bo prinašala nove probleme in nova iskanja, vendar jih bo moč s skupnimi napori ugodno rešiti.

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Naslov uredništva:

Kranj, Sevska loka
Tel. 22-221, int. 333

Udeleženci sestanka sekretarjev ZP Iskra Kranj v Novi Gorici, kjer je bila glavna tema razgovorov: Predlog statuta ZP Iskra

Uspešno zaključili I. polletje 1970

PROIZVODNJA

Po letnem dinamičnem planu je bila v preteklem pol-

letju količinska in vrednostna realizacija proizvodnje naslednja:

Mesec	Količina	Vrednost	Indeks na plan	
			količinski	vrednostni
januar	114.930	3.072.743	103,7	95,5
februar	130.069	3.953.552	105,0	109,9
marec	144.667	3.761.621	104,5	93,5
april	140.205	3.560.352	111,8	97,7
maj	126.838	4.000.493	102,2	111,2
junij	160.441	4.993.106	115,9	124,1
Skupaj	817.150	23.343.867	107,4	105,6

Rezultati v posameznih mesecih so bili zelo različni. Proizvodnja je naraščala in meseca junija dosegala rekordno višino, saj se je njena vrednost približala polovici milijarde starih din. V kumulativni masi je polletna količinska proizvodnja presegla plan za 7,4%, vrednostna pa za 5,6%.

Glede na značaj izdelkov je struktura vrednostnega obsega dosežene 6-mesečne proizvodnje naslednja:

	%
— elektromotorji	52,0
— sirene	5,6
— gospodinjski aparati	40,3
— usluge	2,1

Struktura vrednosti kaže, da so zavzemali elektromotorji dobro polovico proizvedenih izdelkov, s 40,3% pa so nastopali gospodinjski aparati. Sirenam in uslugam je skupaj pripadlo 7,7% proizvodnje.

Prav zanimiva je primerjava strukture proizvodnje v zadnjih nekaj letih, ko podatki kažejo, da gospodinjski aparati zavzemajo čedalje vidnejše mesto. Poprečno v letu 1969 je bilo proizvedenih 65,7% elektromotorjev in 27,1% aparatov. V preteklem polletju pa se je delež enih in drugih zelo spremenil, kar potrjujejo podatki v prednji tabeli.

Primerjava proizvodnje po namenu prodaje pa kaže, da namenu polletna količinska masa proizvedenih artiklov večja za 36,9% od iste iz enakega obdobja v 1969. letu, vrednostna pa za 16,8%. Delež proizvodnje po tržiščih kaže, da je vrednostna masa izvozne proizvodnje letos padla za 9,4%, nasprotno pa se je za 28,1% povečala proizvodnja izdelkov za domače tržišče.

IZMET

Primerjava 6-mesečnega rezultata v zadnjih dveh letih kaže, da se je po absolutni vrednosti izmet letos sicer dvignil za 22,8%, da pa je poprečni odstotek izmeta, obračunan od gotove proizvodnje, letos padel iz 2,54 na 2,23%, kar potrjuje indeks 87,7.

STROSKI

Masa vkalkuliranih stroškov se je v preteklem polletju gibala skladno s planom. Obseg izdelavnih in režijskih stroškov je nastopal v razmerju 76,3% proti 23,7%.

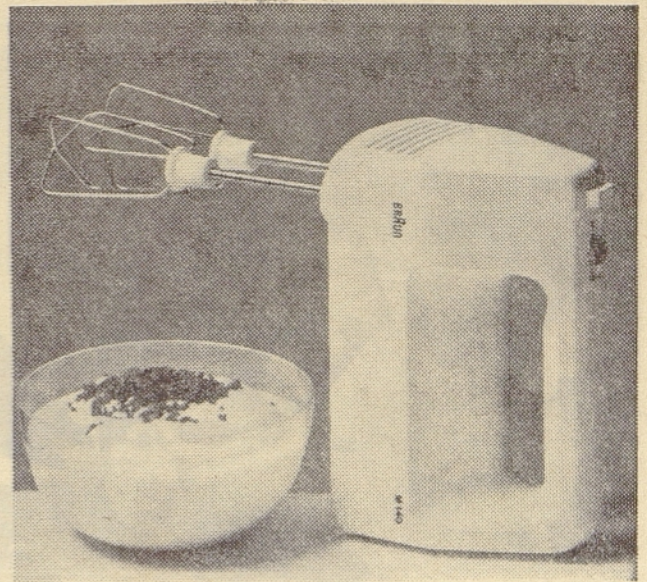
Pri 16,8% povečanju proizvodnje so vkalkulirani stroški v letošnjem polletju porasli za 25,5% od primerjalnega obdobja iz leta 1969. Razlog za povečanje v prvi vrsti izvira iz podražitev materiala in razširjenega obsega osebnih dohodkov.

OBRTNA SREDSTVA

Obratna sredstva so se po strukturi v I. polletju precej spremenila. Viri so se v masi koncem polletja nasproti otvoritveni bilanci znižali za 5,5%, sredstva pa so se dvignila za 9,7%.

V skupini virov se je zaradi odplačil depozitov in pologov v zvezi z novo gradnjo zmanjšal lastni vir obratnih sredstev v poslovnem skladu za 19,5%; prav tako se je zaradi dokončnega odplačila uvoznega kredita, nujeteja pri Beograjski udruženju banki, znižala masa kratkoročnih kreditov za 18,6%. Nasprotno pa so se v skupini virov povečale za 47,7% obveznosti do dobaviteljev.

V skupini sredstev so se zaradi razširjenega obsega proizvodnje povečale vse vrste zalog, od tega material za 31,7%, nedovršena proizvodnja za 64,1%, gotovi izdelki pa za 56,8%. Za razliko od zalog pa se je zmanjšala masa terjatev do kupcev za 6,6%. Kljub delnemu zmanjšanju pa je vezava obratnih

Braun-Iskra gospodinjski aparat — želja vsake gospodinje

sredstev v tretjatih še vedno močno previsoka. Naši največji kupci namreč kljub večmesečnim plačilnim rokom svojih obveznosti ob zapadlosti ne poravnajo, s čimer povzročajo preobčutno pomanjkanje likvidnih obratnih sredstev zaradi katerih se na drugi strani opaža rast obveznosti do dobaviteljev.

FINANČNI USPEH

Po podatkih iz periodičnega obračuna so v strukturi celotnega dohodka porabljena sredstva zastopana z 68,3%, ustvarjenemu dohodku pa je pripadlo 31,7%. Primerjava strukture teh dveh elementov je v realizaciji nasproti planu ugodnejša, saj je masa porabljenih sredstev manjša za 2,4%, dohodek pa večji za enaki delež. Tudi indeksni pokazalci trdijo, da so realizirani rezultati naproti planu zelo ugodni. Tako je bila masa realiziranega celotnega dohodka od plana večja za 5,7% obseg dohodka pa kar za 10,2%, pri čemer so porabljena sredstva porasla samo za 3,8%.

Na boljše uspehe v letošnjem letu kažejo tudi primerjalni rezultati z lanskim I. polletjem. Indeksi namreč trdijo, da je pri 29,5% večjih porabljenih celotni dohodek letos višji za 32,6%, dohodek pa za 40%, kar pomeni, da sta bila celotni dohodek in dohodek v hitrejšem porastu kakor stroški.

V strukturi je ostanku dohodka po letnem planu pripadalo 11,6%, s 10,2% povečanjem realiziranega dohodka pa so se deleži notranje delitve močno spremenili in je po kritju zakonskih in pogodbenih obveznosti ter osebnih dohodkov ostalo še 30,3% prostih sredstev, namenjenih skladom.

Rezultat je vsekakor zelo ugoden, saj se je polletni ostanek dohodka že skoraj izenačil z lanskim letošnjim čistim ostankom. Razlog za tako uspešni finančni zaključek I. polletja izvira iz visoke realizacije gospodinjskih aparatov in motorjev na domačem tržišču.

K. T.

	\$	%
ZDA	286.581	55,5
Italija	210.312	40,7
Z. Nemčija	15.260	3,0
Švedska	4.181	0,8
Konvertibilno področje	516.334	100,0

Celotni izvoz v I. polletju je bil plasiran le v države s konvertibilno valuto.

OSEBNI DOHODKI

V obdobju januar — junij je bil poprečni mesečni neto osebni dohodek izplačan v višini 985 din. Doseženo poprečje je nasproti letnemu planu preseženo za 5,5%, od poprečnega mesečnega zasluga iz leta 1969 pa je večje za 20,4%. Rast osebnih dohodkov bazira na ugodnih poslovnih rezultatih v letošnjem letu.

V primerjavi z ostalimi organizacijami v okviru ZP Iskra in s podjetji na območju občine Škofja Loka so naši osebni dohodki še vedno na dnu lestvice.

PROIZVODI NAŠEGA PODJETJA TUDI LETOS NA »JADRANSKEM SEJMU« V BUDVI

Budva, živopisno mesto ob najjužnejšem koncu Jadrana, je bilo sredi največje turistične sezone prizorišče že močno afirmirane revije proizvodov za široko rabo. Na takoimenovanem »Jadranskem sejmu« v avgustu je razstavilo svoje proizvode prek 200 jugoslovanskih in tujih podjetij: približno enako število reflektantov pa je morala uprava sejma odkloniti zaradi pomanjkanja prostora. Končana je namreč šele prva faza izgradnje sejemskega kompleksa. Ko bodo v naslednjem letu uresničeni močno ambiciozni načrti direkcije budvanskega

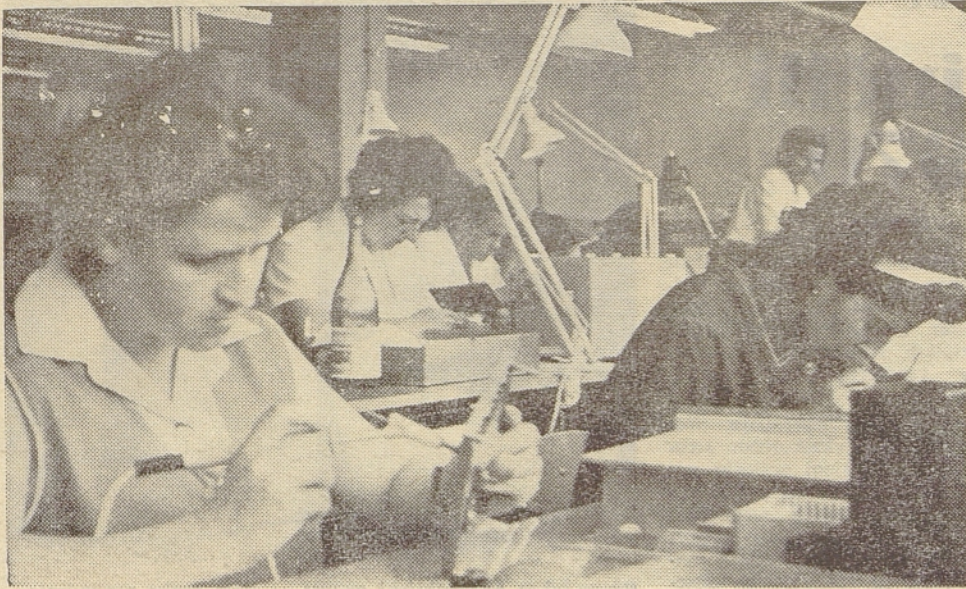
sejma, bodo to gospodarsko revijo uvrstili v Mednarodno unijo sejmov, kar pomeni, da mu nikakor ne smemo pripisovati samo lokalni značaj.

Ves kaže, da je odločitev vodstva Iskra Commerce da predstavi proizvode našega podjetja tudi letos na »Jadranskem sejmu« pravilna, pa čeprav si od njega ne moremo obetati takojšnjih spektakularnih komercialnih učinkov. Podobno kot na vseh drugih sejmih, na katerih skuša »Iskra« uveljaviti svojo prisotnost na jugoslovanskem tržišču, ne gre meriti rezultate po številu in obsegu »realiziranih zaključkov«.

Iskra na Jadranu

Spričo čedalje večje ponudbe in relativne zasičenosti tržišča na področju proizvodov za široko rabo, se kupcu prav nič ne mudi, da bi si čimprej zagotovil izdelke, ki je pritegnil njegovo pozornost na stojnici. Tudi prestižnostni moment ni tisto, kar naj bi opravičevalo sejemsko-propagandne stroške. V skladu z novimi »pravili obnašanja« v odnosih med prodajalcem in kupcem merimo uspeh sejemskega nastopa po številu in komercialni teži ustvarjenih kontaktov s kupci in poslovnimi partnerji.

Podoba je, da je Iskra Commerce s svojim nastopom v Budvi dosegla svoj namen. Ne glede na to, da (Dalje na 7. strani)

Posnetek v montažni hali tovarne INSTRUMENTI Otoče

TV telefoni

V Pittsburghu so s 1. julijem vpeljali TV telefone. Zelo dragi so. Ob osnovni mesečni maročinini 160 dolarjev plus 150 dolarjev za instalacijske stroške niso dostopni nikomur razen poslovnim ljudem. V firmi »Bell Telephone« pa trdijo, da bodo novi telefoni uporabni — razen za pogovore »med štirimi očmi« — tudi za razvijanje kompjutrskih kartic in tabel. Sodiijo, da se bo firma Bell vzdržala od tiskanja slike telefonskih govornikov na trdem papirju zaradi dolo-

čenih omejitev, dasiravno v tem pogledu ni tehničnih zaprek.

Sirjenje telefonov s sliko zavira tudi pomanjkanje valovnih dolžin, vsaj do konca sedemdesetih let, ko si bo firma Bell zagotovila določene olajšave v tem pogledu. Med tem časom pa bo telefon s sliko žrtev sedanjih pomanjkljivosti v sistemu: ne morejo ga vpeljati v New Yorku, kjer je že itak prevelika gneča zaradi prošenj za uvedbo novih navadnih

TV linij. Šele ob koncu leta bo morda mogoče vzpostaviti medmestno zvezo z New Yorkom. Do konca 1972. leta naj bi se sistem razširil tudi na druga mesta.

Telefoni s sliko verjetno ne bodo zadosti poceni, da bi jih lahko tja do 1980. leta vpeljali v gospodinjstva. Do začetka naslednjega stoletja pa se bodo pocenili prav gotovo do cene navadnega telefona. Precej pred tem pa namerava Bell lansirati telefon z barvno sliko.

Kako pridobiti kupca

»Odlomite se takoj! Kupite svoj televizor najkasneje do 30. septembra...« pravijo ljudje iz EI Niš na začetku svojih reklamnih apelov potencialnim kupcem in nudijo zelo ugodne kredite ter po dva avtomobila na mesec tistim srečnejšem, ki kupijo televizor in se uvrstijo v tombolo za novopečene lastnike TV sprejemnikov. Tudi »Iskra« ne skopari v kampanji za prodajo »Iskra-RIZ« televizorjev.

Za domače proizvajalce je dejansko nujno, da se kupci »odločijo takoj«. Do začetka junija je bilo proizvedenih okrog 160 tisoč televizorjev, za 9% več kot v istem času lanskega leta. Prodali pa so komaj 73 tisoč teh aparatov — za 38% manj kot lani. Medtem so zaloge narasle za skoraj 3,6 krat, oziroma na prek 120 tisoč televizorjev samo pri proizvajalcu (pri čemer ne upoštevamo tiste na skladiščih trgovskih organizacij). Drugače povedano: proizvajalci so v prvih petih mesecih tega leta delali — štiri mesece na zalogo.

Takoj je treba pripomniti, da televizorji niso edina vrsta blaga v kategoriji dražjih hišnih aparatov pri katerih gre prodaja v tem letu slabše od lanske. Prodaja hladilnikov se je zmanjšala v prvih petih mesecih za okrog 8%, zaloge pa so se povečale za trikrat (na 126 tisoč kosov), dasiravno so zmanjšali proizvodnjo za 2%. Produkcija

tranzistorjev je zmanjšana za 33%, a prodaja za 34%. Prodaja gramofonov je ostala na lanskeletni ravni, tako da je naraščanje v proizvodnji povzročilo samo naraščanje zalog.

Zmanjšani tempo prodaje skoraj vseh gospodinskih aparatov je neprijetno dejstvo, ki je prizadelo proizvajalce ravno v času, ko so se začeli uresničevati načrti o pomembnem povečanju kapacitet in ko so se začeli pojavljati na tržišču novi proizvajalci, ki jih je pritegnila dosežanja konjunktura. To je čas, ko je zagrebški »R. Končar« začel ob sodelovanju z italijansko firmo »Zanussi« graditi v Bitolju tovarno hladilnikov, katere kapaciteta naj bi znašala ob koncu leta 1973 okrog pol milijona enot; istočasno pa razvija proizvodnjo pralnih strojev. Elektronska industrija iz Niša se je lotila proizvodnje »bele tehnike za gospodinjstva« (štedilniki, pralni stroji ipd.), namerava pa poplaviti tržišče z velikimi serijami poceni blaga. Sarajevski »Energoinvest« se je združil z enim od najpomembnejših proizvajalcev hladilnikov (in nedavno tega tudi pralnih strojev) — z »Obodom« iz Cetinja in se pripravlja za osvajanje novih pozicij v domeni »bele tehnike«. Iz Velenja poročajo, da bodo ob koncu leta pritisnili na tržišče z barvnimi televi-

(Dalje na 7. strani)

Kultura in izobraževanje pastorek življenja XX. stoletja

Ob nenehni, že bolester mrzlici po tehničnih dosežkih, si človek vse bolj utvarja osvobojanje samega sebe in gradi svoj smisel na krivo postavljenih, majavih temeljih: zadoščati zgolj svoji fizični osnovi, iz tega izhajati in se v isto vračati.

Danes se človek iz dneva v dan bolj išče v hladnem jeklu ter obenem pozablja, da se v duhovnem smislu toliko bolj veže, se oklepa in zaklepa vase, kolikor si s stem obremenjen zmotno odstira le iz tega izhajajoča razširjena obzorja. Značilno za današnjo mlado generacijo je, da se vsak obupno zapira vase; monoidno življenje danes ni možno, kot ni bilo v praskupnosti in ne bo kasneje. Tako usmerjeno naziranje je predvsem obično med Slovenci, kar je za narod in sožitje med ostalimi — za vse ljudstvo na Balkanu lahko usodno — v bližnji prihodnosti. Človek postaja iz vzroka neizobraženosti tlačan-suženj svojih lastnih zmotno-dobro usmerjenih hotenj po popolnejšem izboljšanju tehnizacije — obenem pa pozablja na osnovno, kar je predvsem pomembno — ON SAM; sožitje!

Vse kaže na to, da je mlada generacija bolj podvržena

socialni, kot pa nacionalni travmi, kar je najbolj pereče pri nas — v celotni lestvici strukture izobraženosti, saj motivacija kulta materinega jezika in kulture rodne grude žal povsem izgublja svoj pomen; mlad človek se postavlja v opoziciji proti samemu sebi in to predvsem iz neovedanja pomembnosti lastne biti — iz bojzani pred ogromnim svetom.

Od tod tudi deformacije ideološko postavljenih, s ustavnimi pravicami in dolžnostmi zagotovljenih načel; relativizacija nazorov, mlachnost do kulturnih vrednot in indiferentnost do dela naploh — zadeva ob mejni kamen sicer ideološko dobro in prav usmerjene strukture novih delavskih množic, ki se jim pripisuje tako visok inteligenčni nivo, da ne bi smele biti krotko pripravljene z nerazumljivo apatičnostjo potovati po razriti kolovozni poti ob novozgrajeni asfaltni

cesti. Naj kažipoti tudi tej smeri kažejo nam vsem isti cilj.

Danes naj mlada generacija ne bo vase upognjena, v odnosu do vsega boljšega — indiferentna, v tla pobita — slepa in gluha brez lastnega obraza, brez izraza hotenja po VSE BOLJ RESNICNEM ŽIVLJENJU! Delavskemu razredu je v razslojevanju naše družbe nudena izredna možnost, ki je mlada generacija nikakor ne bi smela zamenariti.

Človeku je potrebna kultura — sicer je samo človeško bitje... Nič v tem življenju ni tako zapleteno, da ne bi imelo enostavnih razpletov, ki pa jih vsaka generacija vselej po svoje razplete in se istovetno z novim časom in okoljem primerno sebi z delom plodno in ustvarjalno poisti!

Organizirana družba, kar naša nedvomno je — se zaveda, da je eden temeljnih dejavnikov v samem razvoju družbe — KULTURA! Brez kulture bi ostali duhovni slepci, čustveno hromi, miselno zaprti, duhovno topi,

razumsko zavrti — nesposobni samoavedenja, kar pa smo kot narod posebej in sestavni del ljudstva — organizma države — dolžni smiselno prousmerjati v osebno in celostno celotno rast nas vseh v najboljši!

Izhajajoč iz vsega tega je PK ZMS-Elektromehanika v Kranju — zavedajoč se pomembnosti poglobljanja silnic duhovne, kulturno idejne pomembnosti rasti v kolektivu organiziralo med drugim tudi kulturno komisijo. Ob splošno znanem dejstvu, da se imamo Slovenci za zelo kulturne — najsi tudi samo počivamo na dosežkih in lovorikah preteklosti — samo delo te komisije niti ni lahko, ker smo vsi preveč uspavani od tehničnih pridobitev, ki nam oklepajo duha in srce, saj niti lastne zgodovine ne poznamo. Pred to novo ustanovljeno komisijo iz kolektiva cca 2000 mladih ljudi je postavljena težka naloga — izpolniti pričakovanje organizacije in v mladih ljudeh znova prebuditi njih same.

Evropski človek (tudi na Balkanu!) postaja vedno bolj dovzeten za materialne dobrine, medtem ko obenem ostaja nedovzeten za vse ne-

materialne vrednote, ki jih skoraj ne slutijo več, in je zato skrajni čas, da se v nas samih prebudi srž naše človečnosti — nam da možnost, da ostanemo ljudje, ne da postanemo roboti lastnih gonov in strasti, čemur je postal ameriški človek absolutni hlapec.

Marx je že davno povedal, da sta ročno in intelektualno delo povezana z neločljivimi vezmi in z njegovim merilom razredne pripadnosti moramo biti seznanjeni danes v toliko, kolikor komisijo obvezuje dolžnost načelno ustvarjati pogoje novim možnostim duhovnih komunikacij posameznika z množico, zakaj nihče ne živi zaradi dela, marveč delamo vsi iz vzroka edino možne ustvaritve možnosti življenja, s katerim smo od začetka do konca v najbolj neposrednem stiku!

Kulturna komisija vabi vse, ki imajo interes kolektivnega kulturnega udejstvovanja, da se prigrasijo pri predsedstvu mladine »Elektromehanika« k sodelovanju, kot tudi tiste, ki želijo v rubriki »TRIBUNI MLADIH« v glasilu delovne organizacije »ISKRA« sodelovati s članki in dopisi.

—mónos—

O delu sindikalne organizacije

Lahko trdimo, da sindikalna organizacija odigra svojo vlogo. Kolektiv je postal zrejši in popravil zmotno mnenje, da je dejavnost sindikata izključno prodaja raznih nekurantnih dobrin in organizacija za kusk.

Naša SO si je že v začetku mandatne dobe postavila program dela, ki se ga tudi kromološko drži in sproti rešuje še vse probleme, ki se pojavljajo. Izmed najvažnejših nalog v letu 1970 je bila akcija za formiranje sklada vzajemne pomoči.

Člani kolektiva so se v stiski obračali na SO in prosili enkratna denarna posojila, da bi prebrodili trenutne težave. Pri 1000 članskem kolektivu je bilo takih primerov veliko, kar je negativno vplivalo na predračun. Da bi to preprečili, je IO SO sprejel sklep formirati sklad vzajemne pomoči, ki je začel poslovati 1. 8. 1970. Na ta dan razpolaga sklad s približno 50.000 din in šteje približno 500 članov.

Druga važna naloga SO je bila formiranje stanovanj-

ske zadruga. Zadruga sicer še ni formirana, vendar strokovne službe pripravljajo osnutek pravilnika in je pričakovati, da bo zagledal beli dan ob koncu leta.

Stanovanjska problematika v kolektivu je zelo pereča, in čeprav tovarna odreja precejšnja sredstva za stanovanja ter posojila za individualno gradnjo, je še vedno veliko prisilcev, ki živijo v nemogočih razmerah in nujno potrebujejo stanovanje. Pri tem naj navedemo, da je poprečna starost v kolektivu 29 let in obstajajo najboljše pogoji za sklenitev zakonskih zvez. Stanovanjska zadruga bi omogočila hitrejši razvoj samoupravljanja.

Stalno sodelovanje s samoupravnimi organi prinaša veliko dela SO, ki skuša z vso vnemo prispevati, da se odprti problemi čim hitreje in najuspešneje rešujejo. Med važnejše probleme navajamo obravnavo zaključnega računa, gospodarskega plana, osnutka statuta ter vse ostale pravilnike tovarne.

SO je večkrat in to uspešno posredovala pri reševanju sporov, ki so nastali v zvezi z obračunavanjem osebnih dohodkov delavcev, premeštvami, odpovedmi ipd.

V sklopu SO deluje komisija za šport in rekreacijo, ki je zelo aktivna, saj goji v tovarni različne športne dejavnosti od nogometa do šaha. Sportniki so zelo aktivni in sodelujejo na raznih tekmovanjih v okviru občine, predvsem pa na letnih in zimskih športnih igrah podjetja ISKRE. Komisija skrbi tudi za kolektivne izlete. Približno 200 delavcev je odpotovalo na drsalno revijo na Dunaj, v načrtu pa je skupinski izlet v Rimini — San Marino. **B**

ISKRA — TOVARNA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO LJUBLJANA - Stegne v ZP ISKRA KRANJ

želi zaposliti v svojem obratu FERITI Ljubljana - Stegne

STROJNEGA INŽENIRJA

vodjo konstrukcije orodij in naprav

ELEKTRO INŽENIRJA (šibki tok)

vodjo merilnega laboratorija

STROJNEGA TEHNIKA

konstruktorja orodij in naprav

ELEKTROTEHNIKA (šibki tok)

tehnologa montaže

STROJNEGA KLJUČAVNICARJA

izmenovodjo delavnice

Pogoj: najmanj 3-letna praksa

2 ELEKTROMECHANIKA (šibki tok)

kontrolorja-merilca

Za vsa zgoraj navedena delovna mesta je pogoj odslužen vojaški rok.

ELEKTROMECHANIKA (šibki tok)

kontrolorja-merilca (ženska)

SNAŽILKO

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih zaposlitvah se sprejemajo do 10. septembra 1970.

Dodatne informacije dobe zainteresirani osebno v kadrovske soc. oddelku Ljubljana, Stegne 17., ali prek telefonske številke 57-378.

Prevoz od centra mesta do tovarne je zagotovljen.

Velika pozornost izobraževanju in štipendiranju

Tovarna Avtomatika je ena izmed tovarn v sklopu združenega podjetja Iskra, ki je imela in ima še vedno precejšnje težave pri pridobivanju kadrov.

Nekaj zaradi neprimerne lokacije tovarne (oddaljenost), pa zaradi nejasne perspektive nekaj let nazaj, zaradi nizkih osebnih dohodkov še celo v lanskem letu (saj je bila na predzadnjem mestu v združenem podjetju Iskra) in v nezavidljivem položaju glede osebnih dohodkov v občinskem merilu.

Nekaj je bilo jasno: doseči čimboljše poslovanje v tovarni, s tem izboljšati osebne dohodke zaposlenim ter posvetiti veliko pozornost in resnost izobraževanju lastnega kadra in politiki štipendiranja.

Upravni odbor in delavski svet tovarne sta posvetila nekaj sej problematiki izboljševanja strukture v podjetju. V okviru danih možnosti je DS tovarne obravnaval načrt izobraževanja, ga potrdil in odobril sredstva za izvajanje strokovnega izobraževanja in politike štipendiranja.

PLANIRANA SREDSTVA ZA LETO 1970

Predvideva se, da bodo planirana sredstva (273.000) prekoračena glede na to, da smo vpisali v poklicno šolo Iskra več učencev kot smo planirali, pa tudi štipendij smo dodelili več glede na potrebe strojnikov v naši tovarni.

Sredstva so razdeljena tako:

	Stipendisti:	
	Stanje	Nove 1970
Strojna fakulteta	7	4
Elektro fakulteta	3	3
Ekonomska fakulteta	3	4
Fakul. za nar. in tehnologijo	1	-
	14	11
Ekonomska srednja	2	1
TSS strojna	9	3
TSS elektro	1	3
poklicna šola	2	-
	14	7
Učenci poklicnih šol	24	18

Solanje odraslih: (lastni kader)

Strojna fakulteta	5	1
Ekonomska fakulteta	1	-
Višja za org. dela	1	-
Višja tehn. varnostna	1	-
Višja komercialna	-	1
TSS strojna	5	2
delovodska strojna	3	1
TSS elektro	3	5
ekonomska srednja	1	1
poklicna šola	3	2

Nadalje je bilo organiziranih več tečajev in seminarjev (za varnost pri delu, za vodje delovnih skupin, za kvaliteto kontrole, za pnevmatiko za vodilne delavce, tuje jezike itd.). Tečaje in seminarje je obiskovalo 103 oseb.

Z omenjenimi podatki želimo poudariti kako je važno, da se išče vse mogoče načine izobraževanja tudi obstoječega kadra. Potrebno je skrbeti za izpopolnjevanje kadra, ki nima potrebne izobrazbe pa zaseda delovna mesta, kjer je potrebna določena izobrazba. Priučeni delavci si želijo doseči KV (kvalifikacijo). Seveda je potrebno, da jih služba poišče in jim omogoči nadaljnje šolanje s plačevanjem šolnin, prilagajanjem izmen tako, da imajo pogoje za nadaljnje šolanje, seveda v okviru danih možnosti.

Dovolj resno je torej vprašanje oz. problematika dolgoročnega kadrovanja z združenem podjetju kot celoti. Z našimi kadri moramo zadostiti zahtevam sodobne tehnologije, z našimi kadri želimo dosegati in raziskati tržišče. Uporabljati moramo dognanja znanosti in sprejeti sodobne načine poslovanja.

Problematični so medsebojni kontakti in odnosi — zakaj? Zaradi neprimerne izobrazbe ljudi in nedovoljne vsestranske usposobljenosti.

Tudi vodenje in delo z ljudmi je veja znanosti in to ne gre zanemarjati, zato je predvsem potrebno ljudi tudi zadevno izobraževati.

Navedene naloge bomo dosegli, če bomo ljudi pravilno razvrščali na delovna mesta. Še vedno namreč velja in to vedno bolj: »Pravega človeka na pravo mesto! Prav zato moramo imeti objektivna merila in izdelan sistem napredovanja. I. K.

Kratke vesti

LASER elektronski računalnik — Kombinacija elektronskega računalnika in laserja odpira nove možnosti na področju obdelave podatkov. Takšna kombinacija omogoča že danes kondenzacijo 100 milijonov informacij na prostoru 2,5 cm. Tehnika miniaturizacije torej ne pozna meja. Neverjetno se sliši, da je mogoče spraviti v krojaški naprtnik 44 strani tiskanega besedila normalnega formata. V laboratoriju firme NCR, ki je eden od največjih proizvajalcev opreme za elektronsko obdelavo podatkov, so izpopolnili tehniko mikrosnemanja: na podlagi te metode, znane pod imenom PCMI, je mogoče spraviti 2.560 strani teksta na format dopisnice. Z drugimi besedami: v eno pisalno mizo gre cela biblioteka, ki vsebuje nekaj desetstisoč zvezkov.

V zaslužni pokoj je odšel tov. LUDVIK KIKELJ, podmojster v vrtnalnici obrata EMI v kranjski tovarni. Imenovani se iskreno zahvaljuje za izredno pozornost, dobre želje in darila in želi vsem članom kolektiva, posebno pa sodelavcem čimveč uspehov

Rezultati dela v prvem polletju

(Nadaljevanje s 1. strani)

liko boljše rezultate, če bi jih uspeli popolnoma angažirati. Res je, da so te rezerve skrite ne samo v tovarni, temveč tudi izven nje. Zal, je tendenca negativna in ne kaže, da bi se splošna gospodarska situacija izboljšala, nasprotno, še poslabšala se bo. Predvsem mislimo na nove datave v obliki zvišanih carin na restrikcijo pri kratkoročnih kreditih in na čedalje večje težave na trgu kapitala. Zato ni mesta samozadovoljstvu, ki se rahlo čuti v tovarni, ker situacija to ne dovoljuje, pogoji pod katerimi poslujemo, pa kot je razvidno, niso rožnati.

Ce upoštevamo, da smo pozitiven rezultat dosegli pri povprečni mesečni proizvodnji od 7.000.240 din, si lahko predstavljamo, da bi pri normalni izpolnitvi plana dosegli še veliko več, kot za osebne dohodke, tako tudi že razširjeno reprodukcijo, ki nam je tako potrebna.

PROIZVODNJA

V prvem polletju je proizvodnja potekala dokaj neenakomerno in je v celoti, kot tudi za vsak mesec posebej, odstopala od planskih predvidevanj.

Plan proizvodnje po artiklih je realiziran takole:

Gramofoni	105
Brivniki	104
Televizija	29
Elektroliti	100
Zvočniki	106
Usluge	135

Proizvodnja televizorjev predstavlja 45% letnega plana proizvodnje. Doseganje manj kot 1/3 postavljenega plana je bistveno vplivalo na doseganje plana tovarne v celoti.

Ta situacija je bila v prvem trimesečju boljša, v dru-

gem trimesečju pa je proizvodnja televizorjev izpadla in se bo nadaljevala čim bodo ustvarjeni zadevni pogoji.

Pri drugih artiklih je plan proizvodnje rahlo presežen in bo to tendenco obdržal do konca leta.

OSEBNI DOHODKI

Znano je, da smo v prvem polletju dvakrat povečali osebne dohodke, ker so bili dani zato vsi potrebni pogoji. Naša tovarna že vrsto let ta va z osebnim dohodki nekje pod občinskim in republičkim poprečjem. Ravno tako smo tudi v ZP ISKRA me zadnjimi. Zaradi tega se tovarna bori s težavami kadrov vseh profilov, od proizvodnih do nekvalificiranih delavcev, v razvoju in drugih službah. Zadnje povečanje, ki ga je DS odobril z 1. 6. 1970 v povprečni višini od 18%, pa nas približuje poprečnemu zaslužku v sorodnih podjetjih.

Ce izračunamo poprečja za delavce s polnim delovnim časom, dobimo naslednje rezultate:

	Mesečni popreček	Letni popreček
januar	1.009	1.009
februar	994	1.001
marec	966	989
april	1.041	1.002
maj	1.070	1.016
junij	1.174	1.041

Poprečje v letu 1969 je znašalo 854,00 din, kar pomeni, da so v prvem polletju osebni dohodki povečani za 22%.

OBRTNA SREDSTVA

Vselej kadar govorimo o težavah, mislimo na obratna sredstva. Ugotavljamo enak problem in situacijo, ki se ne izboljšuje in ki ne kaže tendenco rešitve. Inflacijski faktor je vedno prisoten, ki nas

zadane v najbolj občutljivo mesto. Že tako težko prislužena sredstva izgubljajo na vrednosti, ko jih je potrebno realizirati. Naša tovarna to nikakor ne more nadomestiti, ker smo z prilikami na tržišču vezani za stalne cene, ki jih drugi ne spoštujejo.

Ne vemo koliko bomo še lahko v taki gospodarski situaciji delali, vendar menimo, da je kritična meja že zelo blizu.

Kljub temu, da analiza kaže, da imamo obratnih sredstev pri solidnem poslovanju dovolj, obstaja vedno hotenje po novih obratnih sredstvih. To pa zato, ker so naša obratna sredstva nepravilno razdeljena in kar je še bolj zaskrbljujoče, v tovarni ne moremo veliko na to vplivati. Naše zaloge so naprimer minimalne, zato pa imamo terjatve do kupcev dvakrat večje kot znašajo vse zaloge skupaj.

Obračanje zalog kaže zelo visok faktor, medtem ko je faktor obračanja pri kupcih zelo nizek. Iz tega izvira večina naših težav pri nabavi repromateriala, odplačilo izvoznih kreditov in podobno. Dokler se situacija v jugoslovanskem merilu ne izboljša, ni pričakovati izboljšanja niti pri nas.

ZALOGE

Že prej smo omenili, da nam zaloge niso delale preglavic in da smo to dokaj uspešno reševali. Med zalogami je še vedno dosti nekurantnih, ki se počasi rešujejo, vendar se že kaže tudi temu konec. Tako smo v prvem polletju znižali nekurantne zaloge za 1.087.048 din in nam ostaja še približno 1.636.010 nekurantnih zalog, od tega materiala 660.456, polizdelkov 603.108 in gotovih izdelkov 372.445 dn.

Zaloge materiala so se gibale v zadovoljivih mejah, ravno tako zaloge nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov, medtem ko so zaloge polizdelkov prevelike, predvsem zaloge kaset za BA, elektrolitov, zvočnikov in delov za gramofone.

ZAKLJUČEK

Lahko ugotovimo, da smo v prvem polletju poslovali uspešno, vendar ne tako kot smo predvidevali z letnim planom. Plan proizvodnje ni dosežen zaradi izpada televizijske proizvodnje, ki je v letošnjem letu glavni artikel. Ostali program je v celoti dosežen oz. rahlo presežen.

Prodaja je potekala uspešno in je vplivala na formiranje dohodka in uspešni zaključek prvega polletja.

Finančno stanje je bilo zadovoljivo, le da je premajhni izvoz oviral dotok deviznih sredstev, ki so potem motile televizijsko proizvodnjo.

Sanacija tovarne poteka normalno in je na poti, da pri zboljšanju in doseganju plana v drugem polletju, bo do konca leta že v celoti sanirana.

V. M.

Vesti iz drugih podjetij

ENERGOINVEST — Sarajevske podjetje za projektiranje in izgradnjo energetskih in industrijskih postrojev »Energoinvest« je sklenilo pogodbo za dobavo 240 distribucijskih trafo postaj za Libijo. Vrednost posla znaša okrog 9 milijonov dolarjev.

MINEL — Združeno podjetje »Minel« iz Beograda je podpisalo sporazum z »Elektrodistribucijo«, Beograd, za dobavo transformatorskih postaj in opreme v vrednosti 25 milijonov dinarjev. Z dobavo naj bi začeli v zadnjem kvartalu tega leta, končali pa naj bi z dobavami do konca aprila 1971.

TOMOS — Tovarna »Tomos« iz Kopra bo začela na spomlad naslednjega leta proizvajati vozilo, imenovano mini-zaba, ki ga je Citroen že osvojil. Vozilo bo imelo 1.100 ccm in bo stalo po prognozah okrog 32.000 dinarjev.

TOMOS — RADE KONČAR — Tovarni »Tomos« iz Kopra in »Rade Končar« iz Zagreba, sta začeli skupno proizvajati male agregate »Tomos-Končar« 600, ki so primerni za poljedelske objekte, kamp-hiše in nočna dela na terenu. Cena okrog 3.000 dinarjev.

PRIMAT — Mariborska tovarna »Primat« dela v kooperaciji z nemško firmo »Buttner« na projektiranju visokoregálnih polavtomatskih in avtomatskih skladišč v Novem mestu, Ljubljani in Beogradu. Skupna vrednost 24 milijonov dinarjev. V teku so dela v zvezi s pripravami za opremo kompletnega notranjega transporta s strani EI Niš, v vrednosti prek 10 milijonov dinarjev.

»DTD« — Za izgradnjo pristanišč, jezov, mostov in drugih objektov na kanalu bo vodna gospodarska skupnost »Dunav-Tisa-Dunav« porabilo letos okrog 300 milijonov dinarjev. Do konca 1972. leta predvidevajo popolno izgradnjo temeljnega kanalnega omrežja.

Kariera inženirja

Diplomirani inženirji v ZR Nemčiji delajo povprečno 45 ur tedensko in zaslužijo od 1500 do 3000 mark na mesec. Na vodilna (direktorska) mesta se povzpnejo šele po 12 letih (v poprečju).

Dr. Hans Albrecht Hesse, privatni docent na Seminarju za družbene vede Tehnične univerze v Hannoveru, je ugotovil, da — razen arhitektov in gradbenih inženirjev — skoraj večina tehnikov začne svojo kariero kot uslužbenec. Arhitekti pridobivajo svoje izkušnje po končanih študijah še v javni upravi. Po 17 do 18 letih službe dobi več kot 60% arhitektov profesionalno samostojnost.

Od raziskovanja do prodaje

Ce delajo diplomirani inženirji v privatnem sektorju gospodarstva, se odraža njihova aktivnost v glavnem na štirih področjih: v raziskovalnem delu, razvoju, konstrukciji, planiranju in projektiranju, v proizvodnji in pomožnih obratih in v prodaji.

Elektrotehničke potiskajo po ugotovitvah dr. Hesseja po 13 do 14 letih iz raziskovalnega dela v prodajo: v glavnem kot tehnične svetovalce. Takšne tendence pripisuje dr. Hesse dvem vzrokom: »V prvi vrsti zahteva ogromni tehnološki razvoj, da se firme v svojem prodajnem sektorju opirajo v čedalje večji meri na izku-

šene, akademsko izobražene kadre. Razen tega pa potrebujejo v raziskovalnem sektorju mlade diplomirane inženirje, ki prinašajo s seboj sveža znanja iz univerz.« Stari morajo prepustiti svoja mesta mladim.

Vzpon

Kot nadaljnje merilo za kariero je Hesse preučil vzpon diplomiranih inženirjev v hierarhiji podjetja. Tri do štiri leta po opravljenih izpitih so inženirji še vedno na najnižji stopnici. Najhitreje napredujejo elektroinženirji, ki pridejo že po treh letih na vodstvena mesta. Tudi po 17 do 18 letih službovanja dosega v svoji karieri večji napredek od ostalih. Hesse: »Največkrat zavzemajo položaje pri vrhu hierarhijske lestvice v podjetju kot direktorji, člani predsedstva, kot poslovni šefi«. Inženirji za strojogradnjo »ne pridejo skoraj nikoli na te najvišje položaje. V tej skupini se kariera za večino konča s položajem šefa oddelka.

Skoraj 40% anketiranih zasluži od 1500 do 2000 mark na mesec. V tem razponu se največkrat gibljejo prejemki inženirjev strojogradnje (53 odstotkov), elektroinženirji (37%). Skoraj vsak tretji (42%), gradbeni inženirji zasluži 2000 do 3000 mark, a od 3000 do 5000 pa samo vsak deveti.

(Po »Capital«)

ISKRA — ELEKTROMECHANIKA KRANJ

želi zaposliti nove sodelavce, in sicer:

1. VEČ STROJNIH TEHNIKOV
2. VEČ ELEKTROTEHNIKOV
3. VEČ ADMINISTRATIVNIH TEHNIKOV
4. VEČ EKONOMSKIH TEHNIKOV
5. VEČ ADMINISTRATORJEV z 2-letno poklicno šolo
6. VEČ KVALIFICIRANIH DELAVCEV KOVINARSKKE STROKE strugarjev, rezkalcev, orodjarjev in strojnih ključavničarjev
7. 30 DELAVK za priučitev raznih montažnih del
8. 15 DELAVCEV za delo pri obdelovalnih strojih
9. 3 ČISTILKE za pospravljanje pisarniških prostor.

POGOJI: Pod tč. 1. do 6.: dokončana zahtevana šola, lahko brez prakse. Pod tč. 7. in 8.: starost 15 do 30 let. Pismene prijave pošljite do 15. septembra 1970 na naslov: Iskra — Elektromehanika Kranj, kadrovski oddelek, Kranj, Savska loka 4.

»AVTOELEKTRIKA« Nova Gorica — Pred kratkim je odšel v pokoj tov. Andrej Bavcon. Ob tej priliki so mu sodelavci, sindikat tovarne in organizacija ZB izročili darila in mu zaželeli še mnogo zdravih in zadovoljnih let. Imenovani se za vso pozornost iskreno zahvaljuje in želi vsem članom kolektiva čimveč delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Iskra na Jadranu

(Nadaljevanje s 3. strani)
 so otvoritvi sejma prisostvovali najvidnejši predstavniki gospodarskega in političnega življenja Crne gore in da je direktor sejma inž. Bogdan Petrovič v svojem pozdravnem govoru še posebej poudaril udeležbo našega podjetja, so bili eksponati »Iskra« deležni posebne pozornosti obiskovalcev. »Evo, vidi se — Iskra« je bil moto neštevilnih komentarjev ljudi, ki so si z zanimanjem in neprikritimi apetiti ogledovali razstavljene gospodinjske aparate, električno ročno orodje, proizvode »zabavne elektronike«, kinoprojektorje, brivnike in podobno. »Iskra« in njeni proizvodi kotirajo še vedno zelo visoko v očeh jugoslovanskega potrošnika. Ugled podjetja je ostal neomadeževan vzlic temu, da je

bilo opaziti močno zanimanje tudi za proizvajalce »bele tehnike«, med katerimi je »Gorenje« dokaj nepričakovano razstavilo tudi svoj barvni televizor. Druge proizvode, ki jih lahko štejemo med konkurenčne, so razstavljala zvečinoma trgovska podjetja »mešanega tipa«, ki so ponujala tudi precej uvoženega blaga.

Precejšnje zasluge za uspeh sejmske prireditve ima direktor Iskrine filiale v Titogradu tov. Vlado Martinović, ki je bil tudi direktor naše stojnice. Vse kaže da v Črni gori temeljijo komercialni in poslovni uspehi bolj na osebnih poznanstvih kot pa na tržnih analizah in drugih pripomočkih za pospeševanje prodaje. »Jadranski sejem« pa je bil kot nalašč za ustvarjanje in širjenje poslovnih

kontaktov na tej osnovi, ki obrodi zanesljivo dobre davode.

Glede ureditve stojnice, lahko rečemo, da je bila standardna. Naši dizajnerji tudi tokrat niso pozabili prikazati svoje zasluge na področju industrijskega oblikovanja in s tem morda nekoliko zasenčili osnovni smoter nastopa: prikaz praktičnih lastnosti posameznih proizvodov in njihovih prednosti v primerjavi s konkurenčnimi izdelki. Zlasti izdelke za široko rabo ni mogoče predstavljati obiskovalcem stojnice, ne da bi jih napravili še privlačnejše s ponazoritvijo njihovih prednosti s praktičnimi demonstracijami. To pravilo je načelno že sprejeto: razdeljevalce prospektov postopoma zamenjujejo na važnejših sejm-skih nastopih prikupni manekeni iz študentovskih vrst. Ko bodo na voljo tudi lastne ekipe dobro izurjenih demonstratorjev proizvodov za široko rabo, bodo sejmji dosegli svoj pravi namen.

M. L.

Kako pridobiti kupca

(Nadaljevanje s 4. strani)
 spodinjske opreme vedno takrat, kadar so imele banke ali proizvajalci zadostna sredstva za kreditiranje kupcev. Nedvomno lahko pričakujemo podobna gibanja tudi v bodočnosti. To praktično pomeni, da bodo naslednje etape v ekspanziji na domačem tržišču dobili tisti, ki bodo v stanju ponuditi najugodnejše prodajne pogoje. Boj te vrste se je že začel: na primer z dajanjem televizorjev na enomesečni brezplačni poizkus in zagotovitvijo sprejemljivih kreditov.

Podoba je, da prihaja čas, ko bodo na tržišču lahko obstali samo tisti proizvajalci, ki se bodo izkazali zares kot najmočnejši. Ne samo na ta način, da bodo ceneje proizvajali, marveč da si bodo pri tako znižani ceni zagotovili zadostno akumulacijo za nadaljnji razvoj in ekspanzijo na tržišču.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Po tekmi balinarjev v Sežani še spominska fotografija

ISKRA — tovarna električnih aparatov Ljubljana prodaja naslednja rabljena osnovna sredstva:

V obratu Aparati — Ljubljana, Savska c. 3

	Pr. cena
Revolverska stružnica R/12 1. 1963.	6.500.—
Variilni transformator LTF/551 1. 1966.	12.697.81
Impregnirna naprava 1. 1967.	6.443.90
Trije galvanski zvonci na podstavku (brez usmernika in redult.) 1.	900.—
Galvanska kad za ispiranje	900.—

V obratu SVN Ljubljana — Stegne

Stroj za robljenje in zavijanje ploč.	22.000.—
Variilni usmernik LCG/500 1. 1966.	14.029.31
Pregradne stene vetrolova	900.—
Pismene ponudbe sprejema finančni sektor tovarne. Ogled je mogoč vsak dan od 6.—14. ure na Savski c. in SVN — Stegne.	

ISKRA — ELEKTROMECHANIKA K R A N J

razglašča
 prosta delovna mesta:

1. VODJO KONTROLE
 v proizvodnem oddelku na Blejski Dobravi
2. MOJSTER IV.
 na Blejski Dobravi
3. MOJSTER I.
 v obratu mehanizmov v LIPNICI
4. PRIUČEN DELAVEC I.
 (pepeljar), ki bo odvažal pepel ter pomagal kurjaču v kalorični centrali

POGOJI:

Pod tč. 1.: strojni ali elektrotehnik s 6-letno prakso; pod tč. 2.: visoko kvalificiran delavec kovinarske ali elektro stroke s 4-letno prakso; pod tč. 3.: strojni ali elektrotehnik s 6-letno prakso; pod tč. 4: starost nad 20 let.

Pismene prijave sprejema kadroviski oddelek tovarne do 15. septembra 1970.

Tekmovanje balinarjev v Sežani

Kakor je glasilo »ISKRA« že prineslo obvestilo, je bilo v nedeljo, dne 16. 8. 1970 z začetkom ob 9. uri na dvorišču kavarne »SPORT« v Sežani tekmovanje balinarjev iz podjetij v okviru združenega podjetja Iskra. Tekmovale so ekipe: Zavod za avtomatizacijo v Ljubljani, »Avtoelektrika« Nova Gorica, »Instrumenti« Horjul in »Sprejemniki« v Sežani.

Ker so tokrat tekmovale ekipe, ki so se na VI. letnih igrah ZP ISKRA v Zagrebu 28. 6. 1970 uvrstile na prva štiri mesta, je bilo to tekmovanje zelo napeto in borbeno. Rahlo oblačno nebo je nedvomno dvignilo fizično in psihično kondicijo, kar se je izkazalo tudi v tem, da se je končalo ob 14. uri. Presenetil

je Horjul, ki je vodil proti Novi Gorici z 11:5, vendar mu sreča ni bila do konca naklonjena.

V zagrizeni borbi se je ekipa »Sprejemniki« uvrstila na prvo mesto, kljub slabi igri najboljšega bližaja v Sežani tov. Edija Kocjana, na drugo mesto se je uvrstila ekipa ZZA na tretje ekipa »Avtoelektrika«, takoj za njo pa mlada ekipa Horjula, ki ima po oceni strokovnjakov še lepo bodočnost.

Po končanem tekmovanju so si (razen Goričanov) tekmovalci ogledali tekmovanje v športnem jahanju v Lipici ter se zadovoljni vračali na svoja delovna mesta.

Še veliko takih tekmovanj!

Lojze Cafuta

Dne 15. avgusta 1970 je bilo prijateljsko tekmovanje v kegljanju v Kranju. Med seboj sta se pomerili ekipi športnega društva Borec iz Kranja in ekipa kegljačev iz »Avtoelektrike« — Nova Gorica. Zmagali so zasluženoma domačini. Po napornem tekmovanju so se tekmovalci zbrali ob prigrizku in dobri kapljici, kjer so se pogovarjali, šalili in vmes tudi zapeli. Domenili so se, da bo prihodnje srečanje v kegljanju v Novi Gorici. Eni kot drugi si želijo še več takih tekmovanj. — Ce

IZLET V ČSSR

BRNO — PRAGA
Od 25. 9. 1970 — 28. 9. 1970

Prijave sprejemamo do zasedbe avtobusa za 46 oseb. Cena izleta 380 din.

Ne zamudite zadnje priložnosti za ogled ČSSR v letošnjem letu.

Prijave sprejema Počitniška skupnost Iskra, Trg prekomorskih brigad št. 1, Ljubljana, telefon 55-898.

Organizator si pridržuje pravico, da izlet v primeru nezasedenosti avtobusa odpove.

UPRAVA PS

ZAHVALA

V imenu Logarjeve družine se vsem svojim sodelavcem in drugim članom ZP ISKRA iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, vence in cvetje ter številno udeležbo pri pogrebu moje mame v Cerknici.

Vladimir Logar
gen. dir. ZP ISKRA
Kranj

ZAHVALA

Ob izgubi mojega očeta

ANDREJA TOPORŠA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem brusilnice obrata EMI za izraze sožalja in podarjeni venci.

Sin Andrej Toporš

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža, očeta, sina, brata in strica

JANEZA MUROVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in poklonili vence in cvetje, sodelavcu tov. Velikanju za ganljive besede in vsem, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem CAOP, vsem zastopnikom tovarn in organizacij ZP Iskra in vsem, ki so nam nudili pomoč v teh težkih trenutkih.

Zalujoča družina Murovec in sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moje mame

MARIJE ROGELJ

se zahvaljujem sodelavcem na liniji ploščatega releja obrata ATN za izraze sožalja in denarno pomoč.

Marija Zaman

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega očeta

ANDREJA PICMANA

se zahvaljujem sodelavcem na traku ATA in elementih obrata ATN za podarjeni venci in denarno pomoč.

Hčerka Tončka Zibert

ZAHVALA

Najiskreneje se zahvaljujem vsem sodelavcem iz Zavoda za avtomatizacijo, sektor za meritve in kvaliteto Tržaška 2, Ljubljana, za poštitev spomina moje najdražje mame Marije Ceme.

Marija Ceme

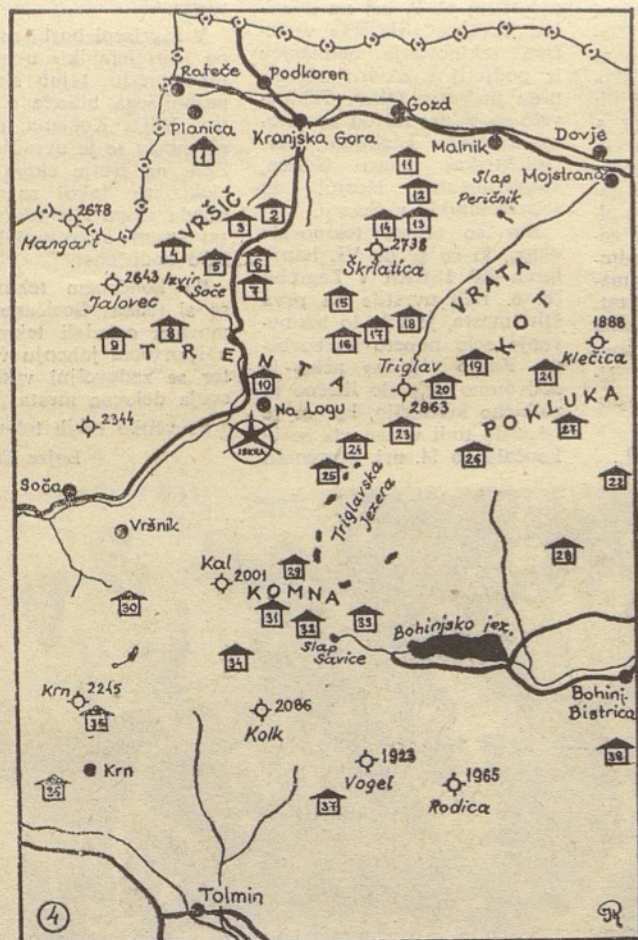
ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega dragega očeta

JANEZA ZUPANCA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem terminskega oddelka v obratu EMI in ostalim za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti

Jožica Zavrl

Počitniški dom Iskra v Trenti

Planinski domovi

v bližnji in daljni okolici našega doma:

Smučarski dom v Planici (964 m); Mihov dom (1150 m); Koča na Gozdu (1226 m); Koča Tamar v Planici (1108 m); Tičarjev dom (1650 m); Erjavčeva koča (1515 m); Poštarska koča (1725 m); Koča pri izviru Soče (876); zavetišče pod Spičko (2050 m); Koča Zlatorog (622 m); Bivak VI. (na Storžiču), IV. (na Rušju), III. (za Akom), II. (na Jezeru), I. (Matevžev bivak); Koča v Krnici (1218 m), Pogačnikov dom pri Kriških jezerih (2052 m); Aljažev dom v Vratih (1015 m); Staničeva koča (2332 m); Triglavski dom na Kredarici (2515 m); Kovinarska koča na Zasipski planini (980); Zavetišče pri Mrzlem Studencu (1214 m); Dom Planika pod Triglavom (2408 m); Tržaška koča na Doliču (2151 m); Zasavska koča na Prehodavcih (2050 m); Vodnikova koča na Velem polju (1805 m); Blejska koča na Lipanci (1633 m); Koča na Uskovnici (1138 m); Koča pri trigl. jezerih (1683 m); Dom dr. Klementa Juga (680 m); Koča pod Bogatinom (1513 m); Dom na Komni (1520 m); Zavetišče Savica (660 m); Zavetišče na Bogatinskem Sedlu (1804 m); Gomiščkovo zav. na Krnu (2245 m); Dom na Vrsnem (610 m); Koča na planini Razor (1300 m); Koča na Črni prsti (1844 m).